మత్తయి సువార్త 26వ అధ్యాయము		Matthew Chapter 26
యేసు ఈ మాటలన్నియు చెప్పి చాలించిన తరువాత తన శిష్యులను చూచి వారితో –	1	And it came to pass, when Jesus had finished all these sayings, he said unto his disciples,
“రెండు దినములైన తరువాత పస్కా పండుగ వచ్చుననియు అప్పుడు మనుష్య కుమారుడు సిలువ వేయబడుటకై అప్పగింపబడుననియు మీకు తెలియును.” అని అనెను.	2	***Ye know that after two days is the feast of the passover, and the Son of man is betrayed to be crucified.*** **Mark 14:1, Luke 22:1, John 13:1**
ఆ సమయమున ప్రధాన యాజకులును, ప్రజల పెద్దలును కయప అనబడు ప్రధాన యాజకుని మందిరములోనికి కూడి వచ్చి,	3	Then **assembled** together the chief priests, and the scribes, and the elders of the people, unto the palace of the high priest, who was called Caiaphas, Psa 2:2, John 11:47, Acts 4:27
యేసును మాయోపాయముచేత పట్టుకొని చంపవలెనని ఏకమై ఆలోచన చేసిరి.	4	And consulted that they might take Jesus by subtilty, and kill him.
అయితే ప్రజలలో అల్లరి కలుగకుండునట్లు పండుగలో వద్దని చెప్పుకొనిరి.	5	But they said, Not on the feast day, lest there be an uproar among the people.
యేసు బేతనియలో కుష్టురోగియైన సీమోను ఇంటిలో నున్నప్పుడు	6	Now when Jesus was in **Bethany**, in the house of Simon the leper, Mark 14:3, John 11:1, John 12:1
ఒక స్త్రీ మిక్కిలి విలువగల అత్తరు బుడ్డి తీసుకొని ఆయన యొద్దకు వచ్చి ఆయన భోజనమునకు కూర్చొని యుండగా దానిని ఆయన తలమీద పోసెను.	7	There came unto him a woman having an alabaster box of very precious ointment, and poured it on his head, as he sat at meat.
శిష్యులది చూచి, కోపపడి – “ఎందుకు నష్టము చేయుచున్నావు?	8	But when his **disciples** saw it, they had indignation, saying, To what purpose is this waste? John 12:4
దీనిని గొప్పవెలకు అమ్మి బీదలకీయవచ్చును గదా” అనిరి.	9	For this ointment might have been sold for much, and given to the poor.
యేసు ఆ సంగతి తెలిసికొని “ఈ స్త్రీ నా విషయమై ఒక మంచి కార్యము చేసెను. ఈమెను మీరేల తొందర పెట్టుచున్నారు.	10	When Jesus understood it, he said unto them, ***Why trouble ye the woman? for she hath wrought a good work upon me.***
బీదలెల్లప్పుడు మీతో కూడా నున్నారు, గాని నేనెప్పుడు మీతో కూడా నుండను.	11	***For ye have the poor always with you; but me ye have not always.*** **Deut 15:11, John 12:8**
ఈమె ఈ అత్తరు నా శరీరము మీద పోసి నా భూస్థాపన నిమిత్తము దీనిని చేసెను.	12	***For in that she hath poured this ointment on my body, she did it for my burial.***
సర్వలోకమందు, ఈ సువార్త ఎక్కడ ప్రకటింపబడునో అక్కడ ఈమె చేసినదియు ఈమె జ్ఞాపకార్థముగా ప్రకటింపబడుననియు ప్రశంసించ బడుననియు మీతో నిశ్చయముగా చెప్పుచున్నాను.” అని వారితో అనెను.	13	***Verily I say unto you, Wheresoever this gospel shall be preached in the whole world, there shall also this, that this woman hath done, be told for a memorial of her.***
అప్పుడు ఆయన నొద్దనున్న పన్నెండుమందిలో ఒకడగు ఇస్కరియోతు యూదా, ప్రధానయాజకుల యొద్దకు వెళ్ళి –	14	Then one of the twelve, called Judas Iscariot, went unto the chief priests,
నేనాయనను మీకప్పగించిన యెడల నాకేమి ఇత్తురని వారి నడిగెను. అందుకు వారు ముప్పది వెండి నాణెములు తూచి వానికిచ్చిరి.	15	And said unto them, What will ye give me, and I will deliver him unto you? And they covenanted with him for **thirty** pieces of silver. Zech 11:12, Matt 27:3, Matt 27:9
వాడప్పటి నుండి యేసును అప్పగించుటకు తగిన సమయము కొరకు కనిపెట్టు చుండెను.	16	And from that time he sought opportunity to **betray** him. Matt 10:4, Mark 14:10, Luke 22:4, John 13:2
పులియని రొట్టెల పండుగలో మొదటి దినమందు శిష్యులుయేసు వద్దకు వచ్చి – పస్కాను భుజించుటకు మేము నీ కొరకు ఎక్కడ సిద్ధపరచ గోరుచున్నావని ఆయననుఅడిగిరి.	17	Now the first **day** of the feast of unleavened bread the disciples came to Jesus, saying unto him, Where wilt thou that we prepare for thee to eat the passover? Exod 12:14, Lev 23:6
అందుకాయన “మీరు పట్టణమందున్న ఫలాని మనుష్యుని యొద్దకు పోయి, నా కాలము సమీపమైయున్నదినా శిష్యులతో కూడానీఇంట పస్కాను ఆచరించెదనని బోధకుడు చెప్పుచున్నాడని అతనితో చెప్పుడి”	18	And he said, ***Go into the city to such a man, and say unto him, The Master saith, My time is at hand; I will keep the passover at thy house with my disciples.***
అనెను.యేసు తమ కాజ్ఞాపించిన ప్రకారము శిష్యులు చేసి పస్కాను సిద్ధపరచిరి.	19	And the disciples did as Jesus had appointed them; and they made ready the passover.

సాయంకాలమైనప్పుడు ఆయన పన్నెండుమంది శిష్యులతో కూడ	20	Now when the even was come, he sat down with the twelve.
భోజనము చేయుచుండగా, ఆయన – "మీలో ఒకడు నన్ను అప్పగించు నని మీతో నిశ్చయముగా చెప్పుచున్నాను" అనెను.	21	And as they did eat, he said, ***Verily I say unto you, that one of you shall betray me.***
అందుకు వారు బహుగా దుఃఖపడి ప్రతివాడును – నేనా ప్రభువా ? అని ఆయననడుగగా,	22	And they were exceeding sorrowful, and began every one of them to say unto him, Lord, is it I?
ఆయన "నాతో కూడా పాత్రలో చెయ్యి ముంచినవాడే నన్నప్పగించును.	23	And he answered and said, ***He that dippeth his hand with me in the dish, the same shall betray me.*** **Luke 22:21**
మనుష్య కుమారుని గూర్చి వ్రాయబడిన ప్రకారము ఆయన పోవు చున్నాడు గాని ఎవని చేత మనుష్య కుమారుడుఅప్పగించబడుచున్నాడో వానికి శ్రమ. అ మనుష్యుడు పుట్టి యుండని యెడల వానికి మేలు" అని వారితో చెప్పెను.	24	***The Son of man goeth as it is written of him: but woe unto that man by whom the Son of man is betrayed! it had been good for that man if he had not been born.*** **Acts 26:22, 1st Cor 15:3 -Matt 18:7**
ఆయనను అప్పగించిన యూదా – బోధకుడా, నేనాయని అడుగగా ఆయన "నీవన్నట్టే" అనెను.	25	Then Judas, which betrayed him, answered and said, Master, is it I? He said unto him, ***Thou hast said.***
వారు భోజనము చేయుచుండగా యేసు ఒక రొట్టె పట్టుకొని, దాని నాశీర్వదించి, విరిచి తన శిష్యులకిచ్చి "మీరు తీసుకొని తినుడి. ఇది నా శరీరము" అని చెప్పెను.	26	And as they were eating, Jesus **took** bread, and blessed it, and brake it, and gave it to the disciples, and said, ***Take, eat; this is my body.*** 1st Cor 11:23 -1st Cor 10:16
తరువాత ఆయన గిన్నె పట్టుకొని కృతజ్ఞతాస్తుతులు చెల్లించి, వారికిచ్చి, "దీనిలోనిది మీరందరు త్రాగుడి.	27	And he took the **cup**, and gave thanks, and gave it to them, saying, ***Drink ye all of it;*** **1st Cor 11:25**
ఇది నా రక్తము,అనగా పాప క్షమాపణ నిమిత్తము అనేకుల కొరకు చిందింపబడుచున్న (క్రొత్త) నిబంధన రక్తము.	28	***For this is my blood of the new testament, which is shed for many for the remission of sins.*** **Exod 24:8, Lev 17:11 -Jer 31:31 -Exod 34:7, Psa 32:1, 130:4, Matt 6:12, 9:2, Eph 1:7, 1st John 1:9**
నా తండ్రి రాజ్యములో మీతో కూడా నేను ఈ ద్రాక్షారసము క్రొత్తదిగా త్రాగుదినము వరకు, ఇకను దాని త్రాగనని మీతో చెప్పుచున్నాను" అనెను.	29	***But I say unto you, I will not drink henceforth of this fruit of the vine, until that day when I drink it new with you in my Father's kingdom.*** **Acts 10:41**
అంతట వారు కీర్తన పాడి ఒలీవల కొండకు వెళ్ళిరి.	30	And **when** they had sung an hymn, they went out into the mount of Olives.
అప్పుడు యేసు వారిని చూచి – "ఈ రాత్రి మీరందరు నా విషయమై అభ్యంతర పడెదరు. ఏలయనగా" –"గొఱ్ఱెలు చెదరిపోవునట్లు కాపరిని హతము చేయుము" (జెకర్యా 13:7) "అని వ్రాయబడి యున్నదిగదా.	31	Then saith Jesus unto them, ***All ye shall be offended because of me this night: for it is written, I will smite the shepherd, and the sheep of the flock shall be scattered abroad.*** **Matt 11:6, Matt 13:57, Matt 24:10, Mark 6:3, Mark 14:27, John 6:61 Zech 13:7**
నేను లేచిన తరువాత మీకంటె ముందుగా గలిలయకు వెళ్ళెదను" అనెను.	32	***But after I am risen again, I will go before you into Galilee.*** **Matt 28:7, Mark 16:7**
అందుకు పేతురు – "నీ విషయము అందరూ అభ్యంతర పడినను నేను మాత్రము అభ్యంతర పడను" అని చెప్పగా,	33	Peter answered and said unto him, Though all men shall be offended because of thee, yet will I never be offended.
యేసు – అతనిని చూచి, "ఈ రాత్రి కోడి కూయక ముందే నీవు నన్ను ఎరుగనని ముమ్మారు చెప్పెదవని నీతో నిశ్చయముగా చెప్పుచున్నాను" అనెను.	34	Jesus said unto him, ***Verily I say unto thee, That this night, before the cock crow, thou shalt deny me thrice.*** **Luke 22:34, John 13:38**
పేతురు ఆయనను చూచి – "నేను నీతో కూడా చావవలసిన యున్నను నిన్ను ఎరుగనని ఎన్నడు చెప్పను" అనెను.శిష్యులందరు కూడా ఆలాగే అనిరి.	35	Peter said unto him, Though I should die with thee, yet will I not deny thee. Likewise also said all the disciples.
అంతట యేసు వారితో కూడా గెత్సెమనే అనబడిన ప్రదేశము నకు వెళ్ళెను. అక్కడ వారితో "మీరిక్కడనే కూర్చొని యుండుడి. నేను వెళ్ళి ప్రార్థన చేసి వచ్చెదను" అని చెప్పి,	36	Then **cometh** Jesus with them unto a place called Gethsemane, and saith unto the disciples, ***Sit ye here, while I go and pray yonder.*** **John 18:1**
పేతురును, జెబెదయి ఇద్దరు కుమారులను వెంటపెట్టుకొని పోయి, దుః ఖపడుటకును చింతా క్రాంతుడగుటకును మొదలుపెట్టెను.అప్పుడు యేసు	37	And he took with him Peter and the two sons of **Zebedee**, and began to be sorrowful and very heavy. Matt 4:21, Matt 10:2, Matt 20:20, Mark 1:19,20, Mark 10:35

–"మరణమగునంతగా నా ప్రాణము బహుదుఃఖములో మునిగి యున్నది మీరు ఇక్కడ నిలిచి నాతో కూడామెళకువగానుండుడి"	38	Then saith he unto them, *My soul is exceeding sorrowful, even unto death: tarry ye here, and watch with me.* John 12:27
అని వారితో చెప్పి కొంత దూరము వెళ్ళి, సాగిలపడి, – "నా తండ్రీ, సాధ్యమైతే ఈ గిన్నె నాయొద్ద నుండి తొలగిపోనిమ్ము, అయినను నా ఇష్ట ప్రకారము గాదు నీ ఇష్టప్రకారమే కానిమ్ము" అని ప్రార్థించెను.	39	And he went a little farther, and fell on his face, and **prayed**, saying, ***O my Father, if it be possible, let this cup pass from me: nevertheless not as I will, but as thou wilt.*** **Heb 5:7 ,Matt 20:22, Mark 14:36, John 18:11 John 5:30, John 6:38, Phil 2:8**
ఆయన మరల శిష్యులనొద్దకు వచ్చి వారు నిద్రించుట చూచి – "ఒక ఘడియయైనను నాతో కూడ మేల్కొని యుండలేరా ?	40	And he cometh unto the disciples, and findeth them asleep, and saith unto Peter, ***What,could ye not watch withme one hour?***
మీరు శోధనలో పడకుండునట్లు మెలకువగా నుండి ప్రార్థన చేయుడి. ఆత్మ సిద్ధమే కాని శరీరము బలహీనము"	41	***Watch and pray, that ye enter not into temptation: the spirit indeed is willing, but flesh is weak*Mark 14:38, Luke 22:40,Eph 6:18**
అని పేతురుతో చెప్పి మరల రెండవమారు వెళ్ళి, "నా తండ్రీ, నేను దీనిని త్రాగితేనే గాని ఇది నాయొద్దనుండి తొలగని యెడల నీ చిత్తమే సిద్ధించును గాక" అని ప్రార్థించి,	42	He went away again the second time, and prayed, saying, ***O my Father, if this cup may not pass away from me, except I drink it, thy will be done.*** **Matt 6:10, Luke 22:42, Acts 21:14**
తిరిగి వచ్చి వారు మరలా నిద్రించుట చూచెను. ఏలయనగా వారి కన్నులు భారముగా నుండెను.	43	And he came and found them asleep again: for their eyes were heavy.
ఆయన వారిని మరల విడిచి వెళ్ళి ఆ మాటలే చెప్పుచు మూడవ మారు ప్రార్థన చేసెను.	44	And he left them, and went away again, and prayed the third time, saying the same words.
అప్పుడాయన తన శిష్యులనొద్దకు వచ్చి –"ఇక నిద్రపోయి అలసట తీర్చుకొనుడి. ఇదిగో ఆ ఘడియ వచ్చినది మనుష్య కుమారుడు పాపులచేతికి అప్పగించబడుచున్నాడు	45	Then cometh he to his disciples, and saith unto them, ***Sleep on now, and take your rest: behold, the hour is at hand, and the Son of man is betrayed into the hands of sinners.***
లెండి వెళ్లుదము, నన్ను వారికి అప్పగించు వాడు సమీపించి యున్నాడు'అనివారితో చెప్పెను. ఆయన ఇంకను	46	***Rise, let us be going: behold, he is at hand that doth betray me.***
మాట్లాడుచుండగా పన్నెండు మందిలో ఒకడైన యూదావచ్చెను. వానితో కూడా బహు జనసమూహము కత్తులు గుదియలు పట్టుకొని ప్రధాన యాజకులయొద్ద నుండియు ప్రజల పెద్దలయొద్దనుండియు వచ్చెను.	47	And while he yet spake, lo, **Judas**, one of the twelve, came, and with him a great multitude with swords and staves, from the chief priests and elders of the people. Mark 14:43, Luke 22:47, John 18:3, Acts 1:16
ఆయనను అప్పగించువాడు – "నేనెవరిని ముద్దుపెట్టుకొందునో ఆయనే యేసు ఆయనను పట్టుకొనుడి" అని వారికి గురుతు చెప్పి,	48	Now he that betrayed him gave them a sign, saying, Whomsoever I shall kiss, that same is he: hold him fast.
వెంటనే యేసు నొద్దకు వచ్చి – "బోధకుడా, నీకు శుభము" అని చెప్పి ఆయనను ముద్దుపెట్టుకొనెను.	49	And forthwith he came to Jesus, and said, Hail, master; and **kissed** him. 2nd Sam 20:9
యేసు – "చెలికాడా, నీవు వచ్చినపని చేయుము" అని చెప్పగా వారు దగ్గరకు వచ్చి ఆయన మీద పడి ఆయనను పట్టుకొనిరి.	50	And Jesus said unto him, ***Friend, wherefore art thou come?*** Then came they, and laid hands on Jesus and took him.
యేసుతో కూడా ఉన్నవారిలో నొకడు చెయ్యి చాచి కత్తి దూసి ప్రధాన యాజకుని దాసుని కొట్టి, వాని చెవి తెగ నరికెను.	51	And, behold, **one** of them which were with Jesus stretched out his hand, and drew his sword, and struck a servant of the high priest's, and smote off his ear. John 18:10
యేసు – "నీ కత్తిని వరలో తిరిగి పెట్టుము కత్తినెత్తినవాడు ఆ కత్తితోనే మరణిస్తాడు.	52	Then said Jesus unto him, ***Put up again thy sword into his place: for all they that take the sword shall perish with the sword.*** **Gen 9:6, Exod 21:12, Lev 24:17, Rev 13:10**
ఈ సమయమున నేను నా తండ్రిని వేడుకొనలేను నేను వేడుకొనిన యెడల పన్నెండు సేనావ్యూహముల కంటే ఎక్కువ దూతల సేనలను ఆయన పంపడా?	53	***Thinkest thou that I cannot now pray to my Father, and he shall presently give me more than twelve legions of angels?*** **2nd Kings 6:17, Psa 91:11 Matt 4:11 Luke 22:43**
అట్లు నేను వేడుకొనిన యెడల, ఈలాగు జరుగవలె నను లేఖనము ఎట్లు నెరవేరును?" అని అతనితో చెప్పెను.	54	***But how then shall the scriptures be fulfilled, that thus it must be?***

ఆ ఘడియలోనే యేసు జన సమూహములను చూచి 'బంది పోటు దొంగమీదికి వచ్చినట్లు కత్తులతోను గుదియల తోను నన్ను పట్టుకొనవచ్చితిరా? నేను అను దినము దేవాలయములో కూర్చుండి బోధించు చున్నప్పుడు మీరు నన్ను పట్టుకొన లేదు.	**55**	In that same hour said Jesus to the multitudes, ***Are ye come out as against a thief with swords and staves for to take me? I sat daily with you teaching in the temple, and ye laid no hold on me.***
అయితే ప్రవక్తల లేఖనము నెరవేరునట్లు ఇదంతయు జరిగెను." అని చెప్పెను.అప్పుడు శిష్యులందరు ఆయనను విడిచి పారిపోయిరి.	**56**	***But all this was done, that the scriptures of the prophets might be fulfilled.*** Then all the disciples forsook him, and fled.
వారు యేసుని పట్టుకొని ప్రధానయాజకుడైన కయప నొద్దకు తీసుకొనిపోగా అక్కడ శాస్త్రులును పెద్దలును కూడియుండిరి.	**57**	And they that had laid hold on Jesus **led** him away to Caiaphas the high priest, where the scribes and the elders were assembled. Mark 14:53, Luke 22:54
పేతురు ప్రధానయాజకుని యింటిముంగిటి వరకు ఆయనను దూరమునుండి వెంబడించి లోపలికి పోయి దీనిని అంతమేమగునో చూడవలెనని బంట్రౌతుల తోకూడా కూర్చుండెను.	**58**	But Peter followed him afar off unto the high priest's palace, and went in, and sat with the servants, to see the end.
ప్రధానయాజకులును మహాసభ వారందరును యేసును చంపవలెనని ఆయనకు విరోధముగా అబద్ధసాక్ష్యము కొరకు వెదకుచుండిరి గాని,	**59**	Now the chief priests, and elders, and all the council, sought false witness against Jesus, to put him to death;
అబద్ధసాక్ష్యులనేకులు వచ్చినను వారికి సాక్ష్యమేమియు దొరక లేదు. తుదకు ఇద్దరు మనుష్యులు వచ్చి,	**60**	But found none: yea, though many false witnesses came, yet found they none. At the last came **two** false witnesses, Deut 19:15 1st Kings 21:10, Psa 27:12
– వీడు దేవాలయమును పడగొట్టి మూడు దినములలో దానిని కట్టగలనని చెప్పెననిరి.	**61**	And said, This fellow said, I am able to **destroy** the temple of God, and to build it in **three** days. Matt 27:40, John 2:19 Matt 16:21, 17:23, 20:19, 27:63, Mark 8:31, 10:34, Luke 9:22, 18:33, 24:7, John 2:19
ప్రధానయాజకుడు లేచి – "నీవు సమాధానమేమియు చెప్పవా? వీరు నీ మీద పలుకుచున్న సాక్ష్యమేమి" అని అడుగగా,	**62**	And the high priest arose, and said unto him, **Answerest** thou nothing? what is it which these witness against thee? Matt 27:13, John 19:10
యేసు ఊరకుండెను. అందుకు ప్రధాన యాజకుడు ఆయనను చూచి "నీవు దేవుని కుమారుడవైన క్రీస్తువైతే ఆ మాట మాతో చెప్పుము అని జీవముగల దేవుని మీద ఆనబెట్టు చున్నాను" అనెను.	**63**	But Jesus **held** his peace, And the high priest answered and said unto him, I **adjure** thee by the living God, that thou tell us whether thou be the **Christ**, the Son of God.Isa 53:7, Matt 27:12, John 19:9, 1st Pet 2:23 Lev 5:1, 1st Sam 14:24
అందుకు యేసు–"నీవన్నట్టే,ఇది మొదలుకొని మనుష్య కుమారుడు – సర్వశక్తుని కుడిపార్శ్వమున కూర్చుండి యుండుటయు, ఆకాశ మేఘారూఢుడై వచ్చుటయు మీరు చూచెదరు" అని చెప్పగా,	**64**	Jesus saith unto him, ***Thou hast said: nevertheless I say unto you, Hereafter shall ye see <u>the Son of man sitting on the right hand</u> of power, and <u>coming in the clouds of heaven.</u>*** **Psa 110:1 Dan 7:13**
ప్రధానయాజకుడు తన వస్త్రము చింపుకొని, "వీడు దేవదూషణ చేసెను మనకిక సాక్ష్యులతో పనియేమి? ఈ దూషణ మీరందరు ఇప్పుడు విన్నారు.	**65**	Then the high priest **rent** his clothes, saying, He hath spoken blasphemy; what further need have we of witnesses? behold, now ye have heard his blasphemy. 2nd Kings 18:37, 2nd Kings 19:1
మీకేమి తోచుచున్నది?" అని అడుగగా, వారు – "వీడు మరణమునకు పాత్రుడు" అనిరి.	**66**	What think ye? They answered and said, He is guilty of **death**. Lev 24:16, John 19:7
అప్పుడు వారాయన ముఖముమీద ఉమ్మి వేసి ఆయనను గుద్దిరి, కొందరు ఆయనను అరచేతులతో కొట్టి –	**67**	Then did they **spit** in his face, and buffeted him; and others **smote** him with the palms of their hands, Job 30:10, Isa 50:6, Isa 53:3, Matt 27:30, Luke 18:32 Micah 5:1, Luke 22:63
"క్రీస్తూ, నిన్ను కొట్టిన వారెవరో ప్రవచింపుము" అనిరి.	**68**	Saying, **Prophesy** unto us, thou Christ, Who is he that smote thee? Mark 14:65
పేతురు వెలుపల ముంగిట కూర్చొని యుండగా, ఒక చిన్నది వచ్చి, "నీవును గలిలయుడగు యేసుతో నుంటివి గదా?" అని అడుగగా,	**69**	Now Peter sat without in the palace: and a damsel came unto him, saying, Thou also wast with Jesus of Galilee.
అతడు – "నేనుండ లేదు నీవు చెప్పుసంగతి నాకేమియు తెలియదు" అనెను.	**70**	But he denied before them all, saying, I know not what thou sayest.
తరువాత అక్కడి నుండి కొంత దూరము వెళ్ళినప్పుడు మరియొక చిన్నదతనిని చూచి – "వీడును నజరేయుడైన క్రీస్తుతోనుండెను" అని అక్కడునున్న వారితో చెప్పెను.	**71**	And when he was gone out into the porch, another maid saw him, and said unto them that were there, This fellow was also with Jesus of Nazareth.
దానికతడు – ఒట్టుపెట్టుకొని "నేనుండలేదు, నేనా మనుష్యుని ఎరుగను" అని మరియొకమారు చెప్పెను.	**72**	And again he denied with an oath, I do not know the man.
	73	And after a while came unto him they that stood by, and

కొంతసేపయిన తర్వాత అక్కడ నిలిచియున్న కొందరు పేతురు నొద్దకు వచ్చి, "నిజమే – నీవును వారిలో నొకడవే. నీ పలుకు నిన్ను గూర్చి సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది" అని అతనితో చెప్పిరి.		said to Peter, Surely thou also art one of them; for thy speech bewrayeth thee.
అప్పుడతడు ఆ మనుష్యుని నేనెరుగనని శపించు కొనుటకును ఒట్టు పెట్టుకొనుట కును మొదలుపెట్టెను. వెంటనే కోడికూసెను.	**74**	Then began he to curse and to swear, saying, I know not the man. And immediately the cock crew.
కనుక "కోడి కూయక మునుపు నీవు నన్నెరుగనని ముమ్మారు చెప్పెదవు" అని యేసు తనతో అనిన మాటను పేతురు జ్ఞాపకము తెచ్చుకొని వెలుపలికి పోయి సంతాపపడి ఏడ్చెను.	**75**	And Peter remembered the word of Jesus, which said unto him, Before the cock crow, thou shalt deny me thrice. And he went out, and wept bitterly.